

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU / MODUŁU

1. Nazwa przedmiotu:	Nauki pomocnicze translatoologii - genologia lingwistyczna			
2. Kod przedmiotu:	FSC-21c			
3. Okres ważności karty:	2012-2015			
4. Forma kształcenia:	studia pierwszego stopnia			
5. Forma studiów:	studia stacjonarne			
6. Kierunek studiów:	filologia			
7. Profil studiów:	praktyczny			
8. Specjalność:	filologia słowiańska – profil czeski			
9. Semestr:	1, 2 lub 3, 4			
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Neofilologii			
11. Prowadzący przedmiot:	prof. dr hab. Mieczysław Balowski			
12. Grupa przedmiotów:	przedmioty specjalizacyjne			
13. Status przedmiotu:	do wyboru			
14. Język prowadzenia zajęć:	polski			
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:				
16. Cel przedmiotu:				
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnymi gatunkami mowy, zależnymi od sytuacji komunikacyjnej, dostarczenie im wiedzy na temat zróżnicowania form wypowiedzi we współczesnym języku czeskim oraz wykształcenie umiejętności świadomego, racjonalnego korzystania ze wzorców pism użytkowych.				
17. Efekty kształcenia:				
Ozn.	Opis efektu kształcenia	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
01	ma podstawową wiedzę o miejscu filologii w systemie nauk, specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz o jej związkach z innymi dyscyplinami naukowymi	Ustna forma	Wykład Konwersatorium	K_W01 (+)
02	zna podstawową terminologię z zakresu filologii i rozumie jej źródła oraz zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych zorientowaną na zastosowanie praktyczne w wybranym obszarze nauk filologicznych	Ustna forma	Wykład Konwersatorium	K_W02 (+)
03	ma uporządkowaną wiedzę na temat języka (i komunikacji), jego kategorii, poziomów analizy i opisu zorientowaną na zastosowanie praktyczne w wybranym obszarze działalności filologicznej	Kolokwium pisemne	Wykład Konwersatorium	K_W03 (+++)
04	zna podstawowe teorie dotyczące uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów, w powiązaniu z wybraną dziedziną filologii	Ustna forma	Wykład Konwersatorium	K_W09 (+)

05	ma uporządkowaną wiedzę o metodyce wykonywania typowych zadań, normach, procedurach stosowanych w wybranej dziedzinie filologii	Dyskusja	Wykład Konwersatorium	K_W14 (+)
06	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu filologii oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych	Kolokwium	Wykład Konwersatorium	K_U01 (+++)
07	potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu filologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do diagnozowania, projektowania i realizowania działań w celu podniesienia efektywności własnej pracy.	Dyskusja	Wykład Konwersatorium	K_U02 (+)
08	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia	Ustna forma Dyskusja	Wykład Konwersatorium	K_K01 (++)
09	ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań w zakresie filologii w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych.	Ustna forma Dyskusja	Wykład Konwersatorium	K_K02 (++)

18. Formy i wymiar zajęć:

W. 15 h + 15 h K. 15 h + 15 h

19. Treści kształcenia:

Wykład: Miejsce genologii w językoznawstwie i literaturoznawstwie. Opis i klasyfikacja struktur werbalnych, akty i gatunki mowy pierwotne i wtórne i ich realizacja w systemie językowym (sytuacja komunikacyjna, wzorzec normatywny, świadomość gatunkowa). Pojęcia: gatunek mowy, rodzaj literacki, gatunek literacki, rodzaje i gatunki prasowe itp., relacja między gatunkami pokrewnych sytuacji komunikacyjnych. Stylizacja i sposoby jej stosowania. Intertekstualność jako metoda „odświeżania” gatunków mowy. Semantyka gatunku mowy. Pojęcie znaczenia kontekstowego. Sposoby modyfikacji znaczenia w zależności od kontekstu leksykalnego i sytuacyjnego. Centralne i peryferyjne gatunki mowy. Relacja: wyraz a desygnat/denotat. Podział czeskich i polskich gatunków (gatunki literackie, prasowe, dziennikarskie, prawnicze, naukowe, fachowe). Odmiany funkcjonalne gatunków mowy współczesnej czeszczyzny. Wzorce gatunkowe. Genologia wśród innych dziedzin nauki. Przemiany współczesnej genologii.

Konwersatorium: Badania różnych form wypowiedzi, opis cech konstytutywnych form wypowiedzi i odnalezienie ich uwarunkowania w sytuacji komunikacyjnej: pierwotnej motywacji wypowiedzi, odtworzenie, wykrzycie i objaśnienie jego struktury, wskazanie jej pragmatyki, metody badań i oceny skuteczności wypowiedzi. Znaczenie leksykalne, strukturalne i kontekstowe (potencjalne) wypowiedzi. Typy wypowiedzi (akty i gatunki mowy): prymarne (np. literackie, urzędowe, potoczne) i wtórne (np. prasowe), strukturalne i pragmatyczne, „czyste” i intertekstualne. Podstawowe relacje między tekstami; tekstologia a

genologia lingwistyczna. Klasyfikacja tekstów: słownictwo odmiany stylowej i poszczególnych gatunków mowy (urzędowego, prasowego, naukowego) języka czeskiego, słownictwo ogólne i specjalistyczne, rodzime i obce. Podstawy klasyfikacji wzorców tekstowych na podstawie analizy konkretnych tekstów. Leksyka a ekwiwalencja w przekładzie. Rodzaje ekwiwalentów. Charakterystyka poszczególnych grup tekstów języka czeskiego oraz poszczególnych gatunków mowy. Metody i techniki tworzenia tekstów urzędowych, prasowych, handlowych, korespondencji oficjalnej (i prywatnej) itp. Ramy kompozycyjne, formuły, frazeologia, etykieta grzecznościowa. Słowniki, podręczniki i pomoce do pisania różnego rodzaju tekstów w języku czeskim.

20. Egzamin: nie, za, za/o

21. Literatura podstawowa:

Pondělíček J., *Jak dobře psát dopisy k nejrůznějším příležitostem*, Ivo Železný, Praha 2003.
 Šesták Z., *Jak psát a přednášet o vědě*, Academia, Praha 2000.
 Kuldová O., Fleischmannová, *Jak psát obchodní dopisy*, Fortuna, Praha 1995.
 Čmejková S., Daneš F., Světlá J., *Jak napsat odborný text*, Leda, Praha 1999.
Pracovní vzory. Příloha k Zakonníku práce, Newsletter, Praha 2001.

21. Literatura uzupełniająca:

Gatunki wypowiedzi i ich ewolucja, t. 1–4, Katowice 2001–2010.
 Balowski M., *Świadomość gatunkowa a wzorzec normatywny (na przykładzie gatunków prasowych)*, [w:] *Gatunki wypowiedzi i ich ewolucja*, t. 1 *Mowy piękno wielorakie*, Katowice 2001.
 Malinowska E., *Wypowiedzi administracyjne. Struktura i pragmatyka*, Opole 2001.
 Wojtak M., *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.
 Żydek-Bednarczuk U., *Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu*, Kraków 2005.
Przewodnik po stylistyce polskiej, Opole 1995.
Encyklopedia kultury polskiej XX wieku, t. 2 *Współczesny język polski*, Lublin 1993.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	30
2	Konwersatorium	30
3	Laboratorium	
4	Projekt	
5	Seminarium	
6	Inne	- przygotowanie do zajęć 30 - przygotowanie do kolokwium 15 - przygotowanie do kolokwium zalicz. 10 - przygotowanie i udział w konsultacjach 5
Suma godzin		120

24. Suma wszystkich godzin: 120 **25. Liczba punktów ECTS:** 4

26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego: 2 **27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:** 2

28. Uwagi:

Zatwierdzono:

.....
 (data i podpis prowadzącego)

.....
 (data i podpis)